

докажет, что такой вред не был причинен из-за небрежности или другого неправильного действия перевозчика или его служащих, или агентов.

Второе обстоятельство, которое может послужить основанием для освобождения перевозчика от ответственности или же уменьшения размера ответственности, предусмотрено п. «б» 2 ч.1 ст. 21 Конвенции - это вина самого пассажира, а именно – вред причинен исключительно через небрежность пассажира или другое неправомерное действие или бездействие третьего лица или же небрежность способствовала причинению такого вреда.

Список литературы

1. Відповідальність у приватному праві : монографія / І.Безклубий, Н.Кузнєцова, Р.Майданик та ін. ; за ред. І.Безклубого. К.: Грамота. 2014. 416 с.
2. Про приєднання України до Конвенції про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень : Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2009. N 15. Ст. 201.
3. Конвенция для унификации некоторых правил международных воздушных перевозок (Монреаль, 28 мая 1999 г.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_594
4. Українське цивільне право : навч. посіб. 3-є вид. перероб. та доп. / Ю.О.Заїка, І.С. Тімуш, О.О. Лов'як та ін. ; за ред. Ю.О. Заїки. К. : «Центр учбової літератури. 2014. 358 с.

УДК 346.14

Кадала В. В., к.ю.н, доцент, завідувач кафедри господарсько-правових дисциплін

Гузенко О. П., к.е.н., доцент, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін

Донецький юридичний інститут, м. Кривий Ріг, Україна

ОКРЕСЛЕННЯ ПРОБЛЕМ ПРАВОВОЇ ПЛАТФОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ГАЛУЗІ

Металургійна галузь займає досить помітне місце серед представників підприємницького сектору України. Проблематичні аспекти її розвитку негативно впливають як на підприємства даної галузі, так і на промисловий сектор економіки країни взагалі. Однією з проблем, яка постійно знаходиться в ніші наукових дискусій була і залишається правова основа функціонування підприємств металургійної галузі. Існуючі правові норми, з огляду на мінливе середовище розвитку промислового сектору країни, не завжди відповідають потребам підприємств металургійної галузі (далі – Пмг). Законодавець не приділяє належної уваги щодо своєчасного оновлення правових регуляторів, які б надали можливість утриматися продукції Пмг на достатньому рівні, котрий сприяв би її конкурентоспроможності.

Проведені дослідження показують, що однією з основних тенденцій у розвитку вітчизняної металургії останніх років було постійне зниження обсягів

виробництва. Звернення до даних Державної служби статистики України [1] показало, що динаміка виробництва окремих видів металопродукції зазнала суттєвих змін у порівнянні з 2013 роком. Так виробництво Пмг: чавуну у 2013 році склало 29,1 млн. тонн, а у 2018 році знизився до рівня 20,5 млн. тонн; сталі у 2013 році було на рівні 32,8 млн. тонн, а 2018 рік представлено величиною лише 21,1 млн. тонн; прокат готовий чорних металів у 2018 році становив 11,3 млн. тонн, проте у порівнянні з виробництвом його у 2013 році (15,1 млн. тонн) показник знизився майже на 3,8 млн. тонн; труби і трубки, профілі порожнисті зі сталі у 2013 році були вироблені в обсязі 1,8 млн. тонн, а у 2018 році відбулося падіння виробництва даного виду металопродукції до рівня 1,1 млн. тонн.

Зазначені дані підкреслюють не лише падіння обсягу виробництва окремих видів металопродукції, а перш за все, вказують на існування суттєвих проблем правового характеру, які виступають чинниками негативного впливу на розвиток вітчизняних підприємств металургійної галузі.

До складу ключових правових проблем розвитку Пмг, ми вважаємо, доцільно включити:

- відсутність єдиного законодавчого регулятора підтримки, розвитку та покращення діяльності Пмг (без єдиного правового акту, який би врахував усі галузеві особливості розвитку Пмг та регламентував адаптацію пільгових, стимулюючих сегментів їх діяльності, враховуючи обсяг надходжень до Державного бюджету країни, успішне функціонування їх у подальшому практично неможливе);

- законодавче обмеження Пмг з позиції механізму оподаткування операцій ЗЕД (відсутність пільгової податкової політики у разі експортування Пмг не сировинної складової, а саме металургійної продукції);

- відсутність інформації про Пмг в Законі України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» [2] (правової опора, для Пмг з позиції створення нових робочих та включення до складу провідних галузей економіки, законодавцем не передбачена, а як наслідок, в певній мірі нівелюється значимість вагомого експортного продукту металургії).

Крім того, не звертаючи уваги на ситуацію, яка склалася з експортними операціями Пмг законодавець приймаючи Закон України «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування»[3] у 2017 році до ст. 8. «Сфери підтримки» не включив їх до переліку пріоритетних та таких, що потребують державної підтримки. Проте саме цей законодавчий акт став носієм положення щодо надання кредитів підприємцям для здійснення експортних операцій, а також передбачив норми щодо страхування та перестрахування експортних кредитів, наданих українському експортеру банками-кредиторами, від комерційних та некомерційних ризиків для забезпечення відшкодування у разі невиконання іноземним покупцем зобов'язань за зовнішньоекономічним договором та інші.

З метою вирішення правової проблеми, ми пропонуємо, у відповідності з Українським класифікатором товарів ЗЕД [4], а саме розділом XV (72-83) «Недорогоцінні метали та вироби з них», який включає групи: 72. Чорні метали, 73. Вироби з чорних металів, 74. Мідь і вироби з неї, 75. Нікель і вироби з нього, 76. Алюміній і вироби з нього, 78. Свинець і вироби з нього, 79. Цинк і вироби з нього, 80. Олово і вироби з нього та інші види, внесення змін до ст. 8. «Сфери підтримки» вищезазначеного Закону України [3]. Такий підхід матиме позитивні наслідки для розвитку Пмг так, як сприятиме більш предметному врегулюванню питань експортної діяльності та надасть можливість адаптувати сегменти експансії експорту товарів, які мають правову нішу.

Досліджуючи правові питання розвитку Пмг варто також звернути увагу на стимулювання розвитку спеціалізованих міні-металургійних заводів, головна перевага яких полягає у гнучкості й випуску продукції з високою доданою вартістю невеликими партіями, що економічно недоцільно для великих металургійних підприємств. Практична діяльність Пмг показує, що у більшій своїй вазі це підприємства, які займаються металобрухтом. Законодавчою базою їх функціонування виступає Закон України від 05.05.1999 року № 619-ХІV «Про металобрухт» [5]. Проте на даний час законодавче поле їх функціонування також має певні проблематичні аспекти. Так законодавець 25.12.202 року ініціював зміни до вказаного Закону [5], якими у відповідності з част.10 ст.4 заборонив «...збирання, заготівлю, переробку, реалізацію промислового металобрухту фізичними особами»[6].

Ми вважаємо така заборона відповідно до ситуації, яка склалася в країні не є доречною. У зв'язку з цим пропонуємо наступне: враховуючи інформацію Розділу V «Прикінцеві положення» Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» [7], яким законодавець визначає фізичні особи, що є представниками мікро підприємництва або суб'єктами малого підприємництва, доцільно було би розширити перелік осіб, які б займалися легально металобрухтом за умови дотримання усіх висунутих вимог. Мається на увазі внесення змін до ст.4 Закону України № 619 [6] шляхом зняття заборони з фізичних осіб щодо збирання, заготівлі, переробки та реалізації промислового металобрухту. Такий підхід сприятиме, з одного боку, легалізації операцій з металобрухтом та виведення дій фізичних осіб з тіньового сектору економіки, з іншого боку, відбудеться отримання додаткових надходжень до бюджету.

Враховуючи вищевикладене варто зробити висновок стосовно того, що Пмг потребують втручання держави з позиції удосконалення законодавчих регуляторів. При цьому головна увага має бути приділена відновленню пріоритетності Пмг та забезпечення їх розвитку з врахуванням державної підтримки. Зміни мають відбутися не залежно від обсягів та масштабів діяльності Пмг.

Список літератури

1. Державна служба статистики України : веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

2. Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць : Закон України від 06.09.2012 № 5205-VI. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2013. № 32. ст. 410. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5205-17>.

3. Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування : Закон України від 20.12.2016 № 1792-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 4, ст. 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1792-19>

4. Українська класифікація товарів ЗЕД. URL: <http://www.qdpro.com.ua/uktzed>

5. Про металобрухт : Закон України від 05.05.1999 № 619-XIV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1999. №25. ст. 212. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/619-14>

6. Про внесення змін до Закону України «Про металобрухт» : Закон України від 25.12.2002 за № 359-IV. *Офіційний вісник України*. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T020359.html

7. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2013. № 3, ст. 23. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#n167>.

УДК 342.3

Кот В. В., студент

Науковий керівник: Козинець О. Г., к.і.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ПОШУК ОПТИМАЛЬНОЇ ФОРМИ ДЕРЖАВНОГО ПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ ЗА РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Питання пошуку оптимальної форми державного правління в нашій державі є перманентним, оскільки від ефективності управління як в центрі та і на місцях залежить розвиток та процвітання держави. Основною проблемою для України є те, що форма державного правління тут змінюється залежно від політичної ситуації, яка в нашій державі не є постійно сприятливою та бажання керівної верхівки держави, що є не дивним, адже ми як пострадянська держава досі відчуваємо вплив Радянського Союзу у вигляді концентрації влади в одних руках. Тож, не дивно, що форма правління в нашій державі постійно змінюється, і інтерес до вивчення даного питання залишається актуальним.

Досліджуючи дану тему, не можна не звернути увагу на форми правління в різні часи історичного розвитку нашої держави. Так, наприклад, за часів Київської Русі формою правління була ранньофеодальна монархія, у козацько-гетьманський період – виборна монархія з елементами олігархії та деякими рисами республіки. Щодо періоду Української Революції 1917-1921 рр., то форма правління змінювалася залежно від внутрішньо та зовнішньополітичних